

Sataman Ilta 12.1.2025

Kristuksen tunteminen I Galilean Mestari

Arto Malmberg

Ottakaa halutessanne tekstin käsittelyn avuksi seuraavat pohdintakysymykset:

1. Mitä teksti kertoo Jumalasta, Jeesuksesta, Pyhästä Hengestä ja Jumalan suunnitelmasta?
 2. Mitä teksti kertoo ihmisistä?
 3. Mitä tämän tekstin pohjalta teet elämässäsi hyvin? Entä minkä pitäisi muuttua?
 4. Tiedätkö ketään, jonka olisi hyvä kuulla oppimastasi?
- Raamatun teksti DBS-menetelmälle on Johanneksen evankeliumi 11:1-44.

Kävin vuosia sitten kylässä joitakin kertoja nyt jo edesmenneellä saarnaajalla ja lähetystyön tekijällä Matti Pyykkösellä. Miulla oli paljon huolta opetuksen raittiudesta seurakunnissa ja etsin samalla sitä, mitä olis jotenkin se autenttinen kristinusko. Ainakin itselleni sanotin asiaa niin, että etsin juuria.. Mutta muistan elävästi sitten, miten Matti aloitti meidän keskustelua ensimmäisellä tapaamisella kysymällä minulta vaan, että Noniin Mikko, kerro minulle, kuka on Jumala? Ennen kuin kerron, mitä vastasin, haluaisin osoittaa teille Raamatusta, että tämä on yksi kaikkein tärkeimmistä, ellei jopa tärkein kysymys! Se, mitä vastaat tähän kysymykseen, on kaikista ratkaisevin asia koko nykyistä, ajallista elämää ajatellen, sekä myös ikuisuutta ajatellen. Itse asiassa Jeesus kysyi tämän kysymyksen itse opetuslapsiltaan ja tämä kysymys johdattaa meidät meidän tän päiväiseen aiheeseen. Luetaan Matteus 16:13. Jeesus itse kysyy opetuslapsiltaan: "Kenenkä te sanotte Minun olevan?" Kuka on Jeesus Kristus, Nasaretilainen? Tähän kysymykseen on olemassa varmaan miljoona väärää vastausta, ja vaan yksi oikea.

Kun siis olin kylässä Matilla, ja hän kysyi minulta, että "no, kuka on Jumala", rupesin mie kaivelemaan muistini lokeroista Jumalan attribuutteja eli luonteenpiirteitä, ja muistaakseni aloin niitä sitten luetellakin; Jumala on oikeudenmukainen, Jumala on Uskollinen, Jumala on rakkaus, Jumala on Pyhä, Jumala vihaa syntiä.. Mutta en päässyt tässä kovinkaan pitkälle kun Matti keskeytti minut, ja pyysi parempaa vastausta. Olin niin virittäytynyt tälle teologia taajuudelle, että en osannut antaa kaikkein yksinkertaisinta ja tärkeintä vastausta, mikä jokaisen uskovan tulisi voida antaa: että Jumala on minun taivaallinen Isäni, koska olen saanut Pyhästä Hengestä syntyä Jumalan lapseksi.. Tämä on tärkein ja ensimmäinen askel Jumalan tuntemisessa (1.Joh 2:13).

Myös Jeesuksesta, joka jakaa nuo samat attribuutit Isän Jumalan kanssa, voisi sanoa, että Hän on Pyhä, oikeudenmukainen, armollinen jne. Mutta entäs yksinkertainen vastaus? Kuka on Jeesus? Kerran linja autossa eräs nainen kiinnostui kun näki miulla Raamatun ja kysyi: onkos tuo biblia? Lyhyen keskustelun jälkeen kysyin häneltä, "onko Jeesus sinun Herrasi?" Hänellä ei ollut oikeaa vastausta. Hän vastasi että "Jeesus oli minun Herrani." Raamatun ilmoitus on, että kukaan ei voi sanoa "Jeesus olkoon Herra, paitsi Pyhässä Hengessä" (1.Kor 12:3). Tällä ei tarkoiteta kykenemättömyyttä sanojen mekaaniseen toistoon, eikä kyse ole mistään taikasanoista. Kukaan ei–ilman Pyhän Hengen voimakasta vaikutusta–voi sydämestään haluta, että Jeesus olisi hänen Herransa

Kenenkä te sanotte Minun olevan, kysyi Jeesus, ja Pietari vastasi: *“Sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika” (Matt 16:16)*. Kenenkä sinä sanot Jeesuksen olevan? Onko sinulla oikeaa vastausta? Onko Jeesus sinun Herrasi ja sinun pelastajasi?

Se, mitä pelastus merkitsee, ja se, kuka Jeesus koko luonteensa täytydessä, sekä ihmisyytensä että jumaluutensa puolesta on, kuuluvat Jumalan tuntemisessa eli iankaikkisessa elämässä (*Joh 17:3*) kasvamisen alueelle (*Kol 1:10*); pelastus ja suhde Jumalaan eivät kuitenkaan ole riippuvaiset siitä, että saavuttaa jonkun tietyn tason Jumalan tuntemisessa. Jeesus on ihan yhtä paljon sinun pelastajasi olitpa tullut uskoon 20v tai 2vko sitten. Paavali kirjoittaa galatalaisille: *“..Kun olette tulleet tuntemaan Jumalan ja, mikä vielä enemmän on, kun Jumala tuntee teidät” (Gal 4:3)*. Eli tunnetko sinä Kristusta Jeesusta omana herranasi ja pelastajanasi? Ja: tunteeko Jumala sinut omakseen ja lapsekseen? Jälkimmäinen on tärkeämpi, mutta näiden kysymysten vastauksesta riippuu sinun iankaikkinen kohtalosi!

Otsikkonamme on Galilean Mestari, ja tuon otsikon alla haluaisimme pysähtyä katselemaan Jeesuksen elämää, opetuksia ja tekoja ennen Hänen kärsimystään. Aihe on valtavan laaja ja paljon jää sanomatta, ja Johanneskin todistaa, että jos kaikki mitä Jeesus teki, kohta kohdalta kirjoitettaisiin, *“luulen, etteivät koko maailmaan mahtuisi ne kirjat, jotka pitäisi kirjoittaa” (Joh 21:25)*. Sentähden haluan vielä kehottaa teistä jokaista olemaan Jeesuksen oppilaita; opetuslapsi on kutsuttu opiskelemaan Mestarinsa sanoja ja imitoimaan Mestarinsa vaellusta. Kol 3:16 koskee teistä jokaista; *“runsaasti asukoon teissä Kristuksen Sana!”* Meidän kaikkien hartaana toiveena tulisi olla tämä: että saisimme *“peittämättömin kasvoin katsella Herran kirkkautta kuin kuvastimesta” (2.Kor 3:18)* ja kuten tuo jae jatkuu, tämän katselemisen kautta, muuttua Kristuksen kaltaisuuteen askel askeleelta.

Evankeliumissaan Johannes rakentaa todistuksensa Jeesuksen elämästä seitsemän eri ihmeen tai paremminkin tunnusteen ympärille. Evankeliumista löytyy myös seitsemän kohtaa, joissa Jeesus ottaa itselleen vanhatestamentillisen Jumalan nimen: “Minä Olen” (2.Moos 3:14), ja julistaa siten olevansa lihaksi eli ihmiseksi tullut Jumala, kuten Charles Wesley'n joulu virressä sanotaan: “veiled in flesh the godhead see..” eli “näe jumaluuden koko täyteys lihaan verhoutuneena Kristuksessa..” Voisimme myös keskittyä Jeesuksen opetuksiin tai siihen, mitkä ovat opetuslapsen tunnusmerkkejä Johanneksen todistuksen mukaan–puhumattakaan kaikista muista mahdollisista perspektiiveistä Jeesuksen elämään ja vaikutukseen. Mutta nyt aiheenamme ovat Jeesuksen tunnusteet. Tunnusteko terminä selittää Jeesuksen motiivia näissä ihmeissä; niiden tarkoitus on ilmoittaa, osoittaa ja paljastaa sitä, kuka Jeesus on. Ne ovat kuin isoja nuolia, jotka osoittavat Jeesuksen persoonaan ja tulemme näkemään, että se kirkkaus, joka nyt Jeesuksen todistuksen kautta selkeänä loistaa, on ollut kätkeytyneenä Vanhan Liiton aikana. Koko Raamattu julistaa sanomaa Jeesuksesta!

Tunnusteet Johanneksen evankeliumissa ovat:

- Veden muuttaminen viiniksi Kaanaan häissä
- Kuninkaan virkamiehen pojan parantaminen
- Ramman parantaminen Betesdan lammikolla
- 5000 ruokkiminen viidellä leivällä ja kahdella kalalla
- Veden päällä kävely
- Sokeana syntyneen parantaminen
- Lasaruksen herättäminen

Jokaisessa näistä, Jeesus siis ilmaisee jotakin itsestään, ja kun etenemme Johanneksen narratiivissa, niin mitä pidemmälle Evankeliumissa mennään, ja mitä enemmän Jeesus itsestään ilmoittaa totuutta, sitä kovemmaksi myös käy vastustus. Alun johdannosta ja lihaksi tulemisen kuvaamisesta, opetuslasten kutsumisen kautta intensiviteetti ja paine kasvaa kasvamisestaan aina ristille saakka, ja toteutuu jo alussa mainittu sana: *“Hän tuli omiensa tykö, ja Hänen omansa eivät ottaneet Häntä vastaan”*. Tämän rinnalla sitten tosin toteutuu se, että *“kaikille, jotka ottivat Hänet vastaan, Hän antoi voiman tulla Jumalan lapsiksi..”*

Jeesuksen ensimmäistä tunnustekoa, veden muuttamista viiniksi voi olla vaikea yhdistää Hänen persoonaansa. Mitä se ilmoittaa Jeesuksesta? Häissä loppuu viini kesken ja juhlia uhkaa katastrofi. Mutta Jeesus muuttaa kuuden kivisen vesiastian sisällön viiniksi. Alexander Popen mukaan *“itsetietoinen vesi kohtasi luojansa ja punastui..”* Tunnusteossa on kuitenkin jotain paljon suurempaa..

Johanneksen evankeliumia paremmin tunteva tietää, että Jeesusta verrataan usein Moosekseen—joka olikin profetoinut, aikanaan Messiaasta näin: *“profeetan, minun kaltaiseni, Jumala on teille herättävä veljienne joukosta”* (5.Moos 18:15, Apt 3:22 & 7:37). Jumala kutsui Mooseksen Egyptin orjuudessa olevan kansansa pelastajaksi. Exodus oli alkamassa. Jumala johtaisi kansansa ulos orjuudesta. Mutta 2.Mooseksen kirjan exodus oli vain varjo siitä todellisesta exoduksesta, joka Jumalan kansalle oli tuleva Jeesuksessa. Mooseksen ensimmäinen tunnusteko faaraon edessä oli Niilin veden muuttaminen vereksi. Kun Jeesus tuli, Hänen ensimmäinen tunnustekonsa oli veden muuttaminen viiniksi. Mooseksen kautta tuli laki (Joh 1:17), joka julistaa meille syntisille tuomiota ja kuolemaa (veri). Jeesuksen kautta tuli armo ja sovitus, joka julistaa meille syyllisille anteeksiantoa ja elämää, iankaikkista elämää (viini). Jeesus vie omansa ulos hengellisestä Egyptistä (synnin, lihan ja perkeleen orjuudesta) todelliseen luvattuun maahan, joka on hengellistä vapautta Jumalan lapsena. Jeesus on Jumalan Karitsa, joka tuomittiin ja kärsi sijastamme, ja uskon kautta Hänen vereensä, saamme omistaa iankaikkisen elämän, ja Raamattu puhuu seurakunnan ja Jeesuksen kohtaamisesta taivaan kirkkaudessa Karitsan häinä. Karitsan häissä ei viini, joka elämää symboloi, lopu ikinä kesken. Kaanaan häissä pitojen valvoja hämmästeli, miten paras viini oli säästetty viimeiseksi—toisin kuin tapana ja oletuksena oli. Tämä kertoo meille siitä, ettei Jeesus anna meille, niinkuin maailma antaa. Synti lupaa heti parasta ja välitöntä tyydytystä, mutta pian kaikki hyvä on lopussa ja enää on jäljellä katkeraa litkua. Jeesuksen kanssa taas on aina vain parempaa luvassa. Jeesus säästää parhaan viimeiseksi eikä tuo paras ikinä lopu! Johannes todistaa: *“Hänessä oli elämä ja elämä oli ihmisten valkeus”* (Joh 1:4). Miten ihanaa onkaan olla osallinen Häneen.

Kolmantena tunnustekonaan Jeesus parantaa 38 vuotta sairastaneen, ilmeisesti ainakin osittain raman miehen Betesdan altaalla. Allasta ympäröivät pylväskäytävät olivat täynnä sairaita, rampoja, ja kaikenlaisia hylkiöitä, jotka elivät kerjäämisellä. Miksi nämä ihmiset olivat siellä? Ajoittain betesdan altaan vesi kuohui ja silloin kaikki sairaat, ketkä liikkumaan kykenivät, rynnistivät allasta kohti, haluten olla siellä ensimmäisenä, jotta parantuisi vaivastaan. *“Kun Jeesus näki hänen siinä makaavan ja tiesi hänen jo kauan aikaa sairastaneen, sanoi hän hänelle: ‘Tahdotko tulla terveeksi?’ Sairas vastasi Hänelle: ‘Herra, minulla ei ole ketään, joka veisi minut lammikkoon, kun vesi on kuohutettu, ja kun minä olen menemässä, astuu toinen sinne ennen minua.’ Jeesus sanoi hänelle: ‘Nouse, ota vuoteesi ja käy’”* (Joh 5:6-8). Tässä tunnusteossa voimme ihmeellisesti nähdä kuvan raittiista evankeliumin sanomasta. Parantumisen lähteelle omin voimin pyrkivä mies on kuva jokaisesta syntisestä, joka koettaa itse itsensä pelastaa, vapautua syyllisyydestään tai häpeästään jne.. Kaikki maailman uskomusjärjestelmät ja uskonnot, paitsi usko

Jeesukseen Kristukseen menevät tähän samaan kategoriaan. Jeesuksen kysymys, tahdotko tulla terveeksi, ei ivaa tai halveksu miestä tämän alennustilassa, vaan tuo ilmi sen valtavan asian, että kaiken elämän luoja ihmishahmossa seisoi hänen edessä, hänen sitä tunnistamatta, ja kysyi häneltä, tahtoiko hän tulla terveeksi, hänen sitä ymmärtämättä, että juuri tuo galilealainen matkasaarnaajaksi ryhtynyt puuseppä oli kaiken terveyden ja pelastuksen lähde. Miehen ajatukset ovat kiinni hänen omassa uskomusjärjestelmässä ja ehkä ainoa hänen ajatuksensa on, että ehkä tämä outo muukalainen voisi kantaa hänet betesdan altaan veteen, kun se seuraaksi taas kuohutetaan.. Ihmisellä on oma vastuullinen asemansa Jumalan edessä, mutta Jeesus ei ole sellainen pelastaja, että Hän sanoisi sinulle, että armahdan sinut, kunhan ensin kiipeät näitä tikapuita taivaaseen vähintään kaksi-kolme askelmaa. Niin tämä tunnusteko ilmaisee meille ne totuudet, joista Jeesus myöhemmin myös puhuu kansanjoukoille: Jeesuksen täytyy tulla meidän luoksemme, pelastaa meidät ja parantaa hengellinen sokeutemme ja sairautemme ja vasta sitten voimme vastata Hänelle ja alkaa aavistella sitä, kuka Hän, Messias oikein on! Pelastus ei ole “armosta uskon kautta–kaiken sen jälkeen, mitä te ensin itse voitte tehdä” kuten mormonit opettavat, vaan: “armosta te olette pelastetut, uskon kautta, ette itsenne kautta–se on Jumalan lahja–ette tekojen kautta, ettei kukaan kerskaisi” (Ef 2:8-9). Jeesus on tie, totuus ja elämä; kukaan ei voi tulla Isän Jumalan luo muutoin kuin Hänen kauttansa. Vain Hän voi meidät pelastaa ja lopullisesti parantaa.

Ensimmäisessä tunnusteossa oli vahva veren ja viinin tematiikka; neljännessä taas keskitytään leipään. Ja nämä molemmat, leipä ja viini kuvaavat Jeesusta ja osoittavat ristille! Neljäntenä tunnustekonaan Jeesus ruokkii viidellä leivällä ja kahdella kalalla 5000 miestä ja lisäksi naiset ja lapset. Tähteeksi jää 12 korillista ruokaa--joka opetuslapselle oma korillinen tähteitä.. Luku 12 on merkittävä, sillä niinkuin Israelin kansa polveutui Jaakobin 12 pojasta, niin myös nyt Jumalan kansa rakentuu 12 apostolin perustukselle (*Ef 2:20 & Ilm 21:14*). Me Jeesuksen omat olemme Jumalan Uuden Liiton kansaa, ja niinkuin Mooses johti kansan erämaan läpi ja mannaa satoi taivaalta ja valtavat kansanjoukot tulivat ruokituiksi, niin nyt Jeesus on parempi kuin Mooses–kenellä juutalaiset uskoivat olleen taivaallisen manna varaston avain.

Mikä oli väkijoukon reaktio? Jeesus, come on! 5000 ruokkiminen ei ollut mitään mannan rinnalla. Tee joku parempi temppu;

“Minkä tunnusteon Sinä sitten teet, että me uskoisimme Sinua? Minkä teon sinä teit? Meidän isämme söivät mannaa erämaassa.. Hän antoi leipää taivaasta heille syötäväksi..” (Joh 6:30-31).

Tiivistetysti Jeesus vastaa tähän Hänen tekemänsä ihmeen vähättelyyn korjaamalla, että ei Mooses antanut mannaa, vaan Isä Jumala, ja sanomalla, että Hän, Jeesus, ei ainoastaan ole Mooseksen kaltainen pelastaja, joka vie kansan läpi erämaan luvattuun maahan, vaan Hän itse on alas taivaasta tullut leipä. Että Mannakin on kuva Kristuksesta. Ja että Hän on elämän leipä, joka nyt on tullut alas taivaasta, ja että joka syö Hänen lihansa ja juo Hänen verensä, se tulee niin ravituksi, että omistaa ikuisen elämän. Jos uskosta osattomien reaktio aiemmin oli ollut vähättely, niin nyt se oli tyrmistys; *“kuinka tämä voi antaa lihansa meille syötäväksi!?” (Joh 6:52)*. Mutta emmekö me ehtoollisessa juuri julistakin uskovamme, että Jeesus (leipä) murrettiin ristillä, ja että meidän osallisuutemme Hänen ruumiinsa murtumiseen on meille elämäksi!? Uskon kautta me ymmärrämme tämän ja olemme sen vastaanottaneet.

Kenenkä sinä siis sanot Hänen olevan? Tuliko Hän alas taivaasta sinun vuoksesi? Uskotko, että Hänet murrettiin sinun edestäsi? Isot ruokkimisihmeen paikalle vetämät

kansanjoukot loukkaantuivat Jeesukseen Hänen opetuksensa tähden. Johannes jatkaa: *“Tämän tähden monet hänen opetuslapsistaan vetäytyivät pois eivätkä enää vaeltaneet hänen kanssansa.”* Ja tämä seuraava palauttaa mieliimme sen kysymyksen, jolla lähdimme liikkeelle, sillä tämä on samankaltainen: *“Niin Jeesus sanoi niille kahdelletoista: ”Tahdotteko tekin mennä pois?” Simon Pietari vastasi hänelle: ”Herra, kenen tykö me menisimme? Sinulla on iankaikkisen elämän sanat; ja me uskomme ja ymmärrämme, että sinä olet Jumalan Pyhä (Joh 6:66-69).”*

Seitsemäntenä tunnustekonaan Jeesus herättää ystävänsä Lasaruksen kuolleista. Konflikti juutalaisten kanssa on äitynyt niin pahaksi, että Jeesus oli meinattu kivittää. Väkijoukko oli aivan oikein oivaltanut, että Jeesus julisti teoillaan mutta myös sanoillaan olevansa yhtä Isän Jumalan kanssa, ja myös olevansa itse Jumala. Syytös kuului: *“sinä, joka olet ihminen, teet itsesi Jumalaksi” (Joh 10:33).* Jordanin toiselle puolelle vetäytyneenä Jeesus sitten saa kuulla, että Lasarus on kuoleman kielissä. Haluaako Jeesus aina parantaa? Haluaa, mutta joskus hän antaa ystävänsä ensin kuolla ja vasta sitten parantaa. Johannes korostaa, että koska Jeesus rakasti (Joh 11:5-6), Hän siksi viivytti lähtöään siten, että Lasarus ehtisi olla neljättä päivää kuolleena--takuulla kuollut--Hänen saapuessaan paikalle. Kun Jeesus sanoo, että lähdetään herättämään Lasarus, opetuslapset ovat kauhuissaan, että taasko menet sinne vaikka juuri sinut siellä koetettiin tappa (Joh 11:8). Koska Lasarus ehti kuolla niin paikalle saapuvan Jeesuksen motiivit kyseenalaistetaan kolmesti (Joh 11:21, 32, 37). Martalle Jeesus vastasi totuudella itsestään ja sanoi: *“Minä olen ylösousemus ja elämä; joka uskoo Minuun, se elää, vaikka olisi kuollut..”* Maria sanoo Jeesukselle samat sanat kuin Martta: *“Herra, jos Sinä olisit ollut täällä, ei minun veljeni olisi kuollut.”* Marialle Jeesus vastaa voimakkaalla tunteella; Jeesus *“joutui hengessään syvän liikutuksen valtaan ja vapisi.. Ja Jeesus itki” (Joh 11:33-34).* Kreikan sanasta liikuttumisen takana merkitsee myös vihastumista. Näemme Jeesuksen siis tässä, sekä itkemässä ja osallistumassa aidosti kärsimykseen, mutta näemme Hänet myös niin vihaisena kuolemalle että Hän aivan vapisi. *“Mutta muutamat heistä sanoivat: ”Eikö Hän, joka avasi sokeain silmät, olisi myös voinut tehdä sitäkin, ettei tämä olisi kuollut?”* Tähän kolmanteen motiivien kyseenalaistamiseen Jeesus vastaa toiminnalla: Hänet viedään haudalle ja käskysanalla Hän herättää Lasaruksen kuolleista: *“Lasarus, tule ulos” (Joh 11:43)! “Ja kuollut tuli ulos” (j.44).* Jumalan Sanassa on elämää synnyttävä voima! Me kristityt uskomme ruumiin ylösousemukseen!

Mitä tapahtui Lasaruksen herättämisen jälkeen? Vastarinta koveni ja Jeesuksen vastustajat päättivät, että niin Jeesus, kuin myös Lasarus täytyy tappa, koska tämän ihmeen tähden--he ollettivat: *“kaikki uskovat Häneen..” (Joh 11:48).* Tämän jälkeen Jeesus vetäytyy syrjään ollakseen opetuslastensa kanssa, eivätkä he palaa Jerusalemiin, ennen pääsiäistä, joka huipentuu siihen, että Jeesus, Jumalan Karitsa tulee teurastetuksi, ja suuri exodus alkaa, ja sinä ja minä--jos me olemme Hänen opetuslapsiaan--olemme Hänen verellään merkittyjä, kuten muinoin israelilaisten asunnot olivat Egyptistä lähdön kynnyksellä. Ja mitä on se iankaikkinen elämä, johon meidät on Jeesuksessa kutsuttu? Se on Jumalan tuntemista! Päätetään profeetta Hoosean kehoitukseen: *“Niin tuntekaamme, pyrkikäämme tuntemaan Herra; Hänen nousunsa on varma kuin aamurusko, Hän tulee meille kuin sade, kuin kevätsade, joka kostuttaa maan” (Hoos 6:3).*